İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ 2004/3

T.C. - 07.02.2004 Tarihli 25366 Sayılı Resmi Gazete - İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2004/3)

07.02.2004 Tarihli 25366 Sayılı Resmi Gazete

TEBLİĞ

Dış Ticaret Müsteşarlığından:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (2004/3)

BİRİNCİ KISIM

Genel Bilgi ve İşlemler

Soruşturma

Madde 1- Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş. tarafından yapılan başvuru üzerine, Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli 8302.10.90.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) altında yer alan “diğer menteşeler”, 8302.50.00.00.00 GTİP’i altında yer alan “sabit askılıklar, şapka askıları, dirsekler, benzeri eşya” tanımına giren mobilyalar için menteşe ve altlıklar ile 8302.60.90.00.00 GTİP’i altında yer alan “diğer otomatik kapı kapayıcıları” ve 8302.42.90.00.00 GTİP’i altında yer alan “diğer mobilyalar için diğer adi metallerden donanım, tertibat ve benzeri eşya” tanımına giren çekmece rayları için 05/08/2003 tarih ve 25190 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2003/18 sayılı Tebliğ ile başlatılan damping soruşturması tamamlanmıştır. Menteşe ve altlıklar için Yener Teknik Malzeme Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti. (Yener), Dilsan Mobilya Mazemeleri San. ve Tic. A.Ş. (Dilsan) ile Manyeton Mıknatıs Mobilya Elemanları Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti (Manyeton); çekmece rayları için ise Fer Mobilya ve Mobilya Aksesuarları İmalat San. Tic. A.Ş. (Fer) ile Klas Mobilya Aksesuarları İmalat İthalat İhracat San. ve Tic. Ltd. Şti. (Klas) söz konusu şikayeti desteklemişlerdir.

Kapsam

Madde 2- Bu Tebliğ; 4412 sayılı Kanunla değişik 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) hükümleri ile 02/05/2002 tarihli ve 24743 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğe Ek Madde Eklenmesine Dair Yönetmelik çerçevesinde yürütülen damping soruşturması sonucunda alınan karara esas teşkil eden bilgi ve bulguları içermektedir.

Bilgilerin toplanması ve değerlendirilmesi

Madde 3- Soruşturma açılmasına ilişkin Tebliğ'in yayımlanmasını müteakip, söz konusu ürünün bilinen yerli üreticilerine, Müsteşarlıkça tespit edilen ithalatçılarına, Çin Halk Cumhuriyeti'nde yerleşik bilinen üretici/ihracatçılarına ve ayrıca anılan ülkede yerleşik diğer üretici/ihracatçılara iletilebilmesini teminen Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliğine soru formları gönderilmiştir.

Yerli üretici Samet firması soru formuna usulüne uygun şekilde yanıt vermiştir. Söz konusu firma ayrıca, soruşturma süresi boyunca Müsteşarlığımız ile işbirliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgi ve belgeleri temin etmiştir. Diğer taraftan yerli üreticiler Yener, Klas ve Fer firmalarından da zarar inceleme dönemi için üretim, yurt içi ve yurt dışı satışlar, kapasite ve stoklara ilişkin veriler alınmıştır.

Soruşturma döneminde Çin Halk Cumhuriyeti'nden soruşturma konusu menteşeler ve çekmece raylarını ithal ettiği belirlenen 7 ithalatçı firmaya "ithalatçı soru formu" gönderilmiştir. Dağıtım listesinde yer almamakla beraber sonradan soru formu talep eden firmalarla birlikte toplam 8 ithalatçı firmadan yanıt alınmıştır. Soru formuna yanıt veren firmaların tamamı soruşturma döneminde soruşturma konusu ürünlerin ithalatını yaptığını belirtmiştir.

Tarafların soruşturma boyunca ortaya koyduğu yazılı görüşlerden yeterli delillerle desteklenenleri ve konuyla ilgili olanları çalışmalarda dikkate alınmıştır. Bunlara Tebliğ içinde yeri geldiğinde cevap verilmiştir.

Yerinde doğrulama

Madde 4- Yönetmelik'in 21 inci maddesi çerçevesinde İstanbul'da yerleşik yerli üretici Samet'in üretim ve idari tesislerinde iki gün süreyle yerinde doğrulama soruşturması yapılmıştır.

İthalatçılar tarafından sunulan bilgi ve görüşlerin yeterli delillerle desteklenenleri doğru kabul edilmiş olup, ithalatçılar nezdinde ayrıca bir yerinde inceleme soruşturmasına gerek görülmemiştir.

İlgili tarafların bilgilendirilmesi ve dinlenmesi

Madde 5- Soruşturma açılmasını müteakip, söz konusu ürünün bilinen yerli üreticilerine, Müsteşarlıkça tespit edilen ithalatçılarına, Çin Halk Cumhuriyeti'nde yerleşik bilinen üretici/ihracatçılarına ve ayrıca anılan ülkede yerleşik diğer üretici/ihracatçılara iletilebilmesini teminen Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliğine soru formları ile şikayetin gizli olmayan özeti ve açılış Tebliği gönderilmiştir.

Diğer taraftan soruşturma süresince Müsteşarlık ile işbirliği içinde bulunan tüm ilgili taraflara ve ÇHC Büyükelçiliğine, yürütülen damping soruşturması sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi ve bulguları içeren nihai bildirim gönderilmiştir.

İthalatçı Kent firmasının, nihai bildirimi müteakiben gerçekleşen talebi üzerine, söz konusu firmanın temsilcileri ile bir kamu dinleme toplantısı gerçekleşmiştir.

Soruşturma dönemi

Madde 6- Damping belirlemesi için 01/01/2003–30/06/2003 tarihleri arası soruşturma dönemi olarak kabul edilmiştir. Zarar belirlemesinde ise veri toplama ve analiz için 01/01/2000-30/06/2003 arasındaki dönem esas alınmıştır.

İKİNCİ KISIM

Soruşturma Konusu Ürün ve Benzer Ürün

Soruşturma konusu ürün

Madde 7- Soruşturma, 8302.10.90.00.00 GTİP'i altında yer alan "diğer menteşeler", 8302.50.00.00.00 GTİP'İ altında yer alan "sabit askılıklar, şapka askıları, dirsekler, benzeri eşya" tanımına giren mobilyalar için menteşe ve altlıklar ile 8302.60.90.00.00 GTİP'i altında yer alan

“diğer otomatik kapı kapayıcıları” ve 8302.42.90.00.00 GTİP’i altında yer alan “diğer mobilyalar için diğer adi metallerden donanım, tertibat ve benzeri eşya” tanımına giren çekmece rayları için başlatılmıştır.

Şikayet konusu ürünlerden menteşe; mobilya ve mutfaklarda ahşap kapakların açılıp kapanmasını sağlayan bir gereçtir. Çekmece rayı ise mobilya ve mutfaklarda çekmecelerin rahat bir şekilde çekilip kapanmasını sağlayan bir düzenektir. Her iki ürün de mobilya yapımında fabrikalarda yardımcı malzeme olarak kullanılmaktadır.

Soruşturma konusu ürün ile ilgili açıklamalar genel içerikli olup, uygulamaya esas olan GTİP ve karşılığı eşya tanımıdır.

Benzer ürün

Madde 8-Yönetmelik’in 4 üncü maddesi çerçevesinde soruşturma konusu ülkeden ithal edilen ürün ile yerli üretici tarafından üretilen ürünün benzer ürün olup olmadığı incelenmiştir. Anılan madde uyarınca benzer ürün, dampinge veya sübvansiyona konu mal ile aynı özellikleri taşıyan bir mal, böyle bir malın bulunmaması halinde ise benzer özellikleri taşıyan başka bir mal şeklinde tanımlanmaktadır. Bu bağlamda, yerli ve ithal ürünlerin “benzer ürün” olup olmadığı hususu tespit edilirken, öncelikle aynı özelliklerin olup olmadığı, daha sonra da kullanım alanları ve özellikleri itibariyle benzer olup olmadığı hususu incelenmiştir.

Bazı ithalatçılar soruşturma konusu gümrük tarife istatistik pozisyonlarından tek açılımlı ve teleskopik bilyalı çekmece rayları adı verilen ray türünü ithal ettiklerini beyan ederek söz konusu ürünün yerli üretiminin olmaması nedeniyle soruşturma kapsamı dışında tutulması gerektiğini iddia etmişlerdir. Aynı şekilde söz konusu iddia, bazı ithalatçıların, nihai bildirime karşı sunmuş olduğu görüşlerde de tekrarlanmıştır. Ancak söz konusu ray türleri ile yerli üreticiler tarafından üretilen raylar arasında işlevsel özellikler, kullanım alanları, kullanıcıların algılaması, birbirlerini ikame edebilmesi ve benzer ürün kabul edilmesi açısından önemli bir fark bulunmadığı tespit edildiğinden söz konusu iddia uygun bulunmamıştır.

Yukarıdaki yapılan açıklamalar ışığında, yerli üreticiler tarafından üretilen menteşeler ve çekmece rayları ile, soruşturma konusu ülkeden ithal edilen menteşeler ve çekmece rayları arasında işlevsel özellikler, fiziksel özellikler, kullanım alanları, dağıtım kanalları, kullanıcıların algılaması ve birbirini ikame edebilmeleri açısından bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir.

Bu bağlamda, Çin Halk Cumhuriyeti’nden ithal edilen soruşturma konusu menteşeler ve çekmece rayları ile yerli üretim dalı tarafından üretilen menteşeler ve çekmece raylarının benzer ürün olarak kabul edilebileceği anlaşılmıştır.

Diğer taraftan bazı ithalatçılar tarafından hidrolik kapı yaylarının da soruşturma kapsamı 8302.60.90.00.00 GTİP’inden ithal edilmekle beraber, bunların soruşturma konusu ürünlerle benzer ürün olmadığı iddia edilmiştir. Hidrolik kapı yayları apartman kapıları, işyeri kapıları, demir ve ahşap kapıların kendiliğinden kontrollü olarak kapanmasını sağlamak üzere kapılara takılmaktadır. Söz konusu ürünün, işlevsel özellikler, teknik özellikler ve kullanım alanlarının farklı olması nedeniyle soruşturma konusu ürünlerle benzer ürün olmadığı anlaşılmıştır. Bu açıdan hidrolik kapı yaylarının soruşturma kapsamı dışında tutulması uygun görülmüştür.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Dampinge İlişkin Belirlemeler

Normal değerin belirlenmesi

Madde 9- Temel olarak soruşturmaya konu ülkeden işbirliğine gelen üretici-ihracatçı bulunmamaktadır. Soru formu gönderilen Çin Halk Cumhuriyeti’nde yerleşik firmalardan menteşe ile ilgili olarak Shunde Huatai Metal Goods Ltd. kendisine gönderilen soru formuna cevabında, soruşturmanın sağlıklı sonuçlandırılması için büyük önemi haiz hiç bir bilgi ve belgeyi vermeyerek işbirliğinden kaçınmıştır. Çekmece rayları ile ilgili olarak ise Taiming Enterprise Holding Co. Ltd. firması kendisinin üretici değil ihracatçı bir firma olduğunu belirtmiş ve aynı zamanda kendisinin piyasa ekonomisi koşullarına göre faaliyette bulunmadığını beyan etmiştir. Bu itibarla, normal değer belirlemeleri için Yönetmelik’in 26 ncı maddesi hükmü uyarınca mevcut veriler kullanılmıştır.

Bu çerçevede normal değer çalışmalarında menteşeler için düz menteşe ve 5 mm altlık çekmece rayları için ise 400 mm metal çekmece rayı temel alınmıştır. Şikayetçi olan yerli üretici firmanın üretim ve satış maliyetlerinden yararlanarak ticari maliyet hesaplanmıştır. Bu maliyete makul kâr marjı eklenmek suretiyle hesaplanan oluşturulmuş değer, normal değer olarak alınmıştır.

İhraç fiyatı

Madde 10- Soruşturma konusu menteşe ve altlık için Çin Halk Cumhuriyeti'nden soruşturma döneminde ithalat gerçekleştiren firmalardan temin edilen ithal faturaları kullanılmak sureti ile elde edilen ağırlıklı ortalama CIF değer ve soruşturma konusu çekmece rayı için ise Çin Halk Cumhuriyeti'nden soruşturma döneminde ithalat gerçekleştiren firmalardan temin edilen ithal faturaları ile Taiming Enterprise Holding Co. Ltd.'den temin edilen Türkiye'ye ihraç faturaları kullanılmak sureti ile elde edilen ağırlıklı ortalama CIF değerler ihraç fiyatı olarak alınmıştır.

İhraç fiyatı hesabında, normal değerde kullanılan benzer ürün ile aynı tipte olan menteşeler ile çekmece raylarına ait değerler dikkate alınmıştır.

Bir ithalatçı, nihai önlem bildirimine karşı sunmuş olduğu görüşlerinde, ithal faturaların kıymetinin düşük beyan edilmiş olduğunu bu nedenle dikkate alınmaması gerektiğini belirtmektedir. İhraç fiyatı hesabında, yukarıda belirttiğimiz üzere, fiili ithalata ilişkin verilerin kullanılması amacıyla ithalat faturasındaki değerler dikkate alınmıştır.

Diğer taraftan bir ithalatçı firma, Taiming firmasının son fiyat listesini ibraz ederek soruşturmanın sonuç aşamasında kullanılması gerektiğini beyan etmiştir. Soruşturma dönemine ilişkin maddede belirtildiği üzere, damping incelemesi 01/01/2003-30/06/2003 tarihleri arasını kapsadığından, yukarıda da belirttiğimiz üzere ihraç fiyatı anılan döneme ait fiili ithal faturaları kullanılmak suretiyle belirlenmiştir. Anılan sebepten Taiming firmasına ait olduğu belirtilen 30/12/2003 tarihli bir fiyat listesinin değerlendirmeye alınması mümkün bulunmamaktadır.

Fiyat karşılaştırması ve damping marjı

Madde 11- Damping marjı hesaplanırken ihraç fiyatları, soruşturma konusu her iki ürün için de, CIF bazda olanlardan, ithal faturalarından yararlanılarak hesaplanan ortalama navlun ve sigorta bedelinin düşülmesi sureti ile FOB baza indirgenmiş ayrıca fabrika çıkış aşamasına getirmek için bir ayarlama yapılmamıştır. Normal değerler için ise fabrika çıkış aşamasında oluşan fiyat esas alınmıştır. Böylece ihraç fiyatları ve normal değerlerin aynı aşamada karşılaştırıldığı kabul edilmiştir.

Yönetmelik'in 11 inci maddesi hükmü çerçevesinde damping marjları, normal değer ile ihraç fiyatlarının ağırlıklı ortalamalarının karşılaştırılması suretiyle hesaplanmıştır. Fiyat karşılaştırması ve damping marjı hesabı, menteşeler için düz menteşe ve 5 mm altlık, çekmece rayları için ise 400 mm metal çekmece rayı temelinde belirlenmiştir.

Buna göre, damping marjı menteşeler için nispi olarak CIF bedelinin %105,9'u, mutlak olarak ise 1,39 ABD Doları/Kg olarak; çekmece rayları içinse nispi olarak CIF bedelinin %99,9'u, mutlak olarak ise 0,508 ABD Doları/Kg olarak belirlenmiştir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Zarar ve Nedenselliğe İlişkin Belirlemeler

BİRİNCİ BÖLÜM

Dampingli İthalatın Gelişimi

Genel açıklama

Madde 12-Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın hacminde mutlak anlamda ya da Türkiye tüketimine oranla önemli ölçüde bir artış olup olmadığı ile bu ithalatın iç piyasadaki benzer mal fiyatları üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Maddenin genel ithalatı

Madde 13- 2000 yılında 2.373.008 kg olan soruşturma konusu menteşelerin genel ithalatı, 2001 yılında 1.569.859 kg olarak gerçekleşmiş, 2002 yılında 2.534.063 kg'a yükselmiş ve soruşturma dönemi olan 2003 yılının ilk 6 ayında 1.071.307 kg olarak gerçekleşmiştir.

2000 yılında 5.601.196 kg olan soruşturma konusu çekmece raylarının genel ithalatı, 2001 yılında 2.867.254 kg olarak gerçekleşmiş, 2002 yılında 5.458.199 kg'a yükselmiş ve soruşturma dönemi olan 2003 yılının ilk 6 ayında 2.843.572 kg olarak gerçekleşmiştir.

Maddenin soruşturma konusu ülkeden ithalatı

Madde 14- Soruşturma konusu menteşelerin Çin Halk Cumhuriyeti'nden ithalatı 2000 yılında 568.080 kg iken, 2001 yılında 267.866 kg olarak gerçekleşmiş, 2002 yılında 441.622 kg'a yükselmiş ve soruşturma dönemi olan 2003'ün ilk 6 ayında da 300.760 kg olarak gerçekleşmiştir.

Soruşturma konusu çekmece raylarının Çin Halk Cumhuriyeti'nden ithalatı 2000 yılında 2.614.879 kg iken, 2001 yılında 1.211.755 kg olarak gerçekleşmiş, 2002 yılında 3.057.531 kg'a yükselmiş ve soruşturma dönemi olan 2003'ün ilk 6 ayında ise 1.650.820 kg olarak

gerçekleşmiştir.

Nihai bildirime karşı sunmuş olduğu görüşlerinde, bir ithalatçı firma, ÇHC kaynaklı ithalat miktarlarını değerlendirerek, söz konusu miktarların soruşturma açmak için yeterli olmadığını belirtmiştir. Ancak, gerek menteşeler, gerekse çekmece rayları için ÇHC kaynaklı ithalat miktarlarının, Yönetmelik'in 28 inci maddesi uyarınca ihmal edilebilir oranların üzerinde olduğu ve dampingli ithalatın önemli ölçüde artış içinde olduğu anlaşılmıştır.

Diğer taraftan bir ithalatçı firma, şikayetçi firma Samet'in de ÇHC'den soruşturma konusu ürünleri ithal ettiğini ve bu nedenle şikayetçi firma sıfatını kaybetmesi gerektiğini belirtmiştir. Gerek Samet'in şikayet aşamasında sunduğu bilgilerden, gerekse soruşturma süresince yapılan incelemeden, Samet'in söz konusu ithalatı ürün yelpazesini genişletmek amacıyla sınırlı miktarda gerçekleştirdiği, dolayısıyla esas olarak üretici sıfatını koruduğu ve bu nedenle ithalatçı firma sayılarak şikayetçi sıfatını kaybetmeyeceği anlaşılmıştır.

Dampingli ithalatın tüketime göre artışı

Madde 15- Soruşturma konusu menteşelerin yurtiçi tüketimi yerli üreticiler Samet ile Yener firmalarının yurt içi satış miktarları ile genel ithalatın toplanması suretiyle hesaplanmıştır. İthalat verilerinin Kg cinsinden olması sebebiyle, adet bilgisine 0,06 Kg/Birim menteşe dönüşüm oranından ulaşılmıştır.

Bu çerçevede menteşeler için 2000 yılında 100 olan tüketim miktar endeksi, iken 2001 yılında 79,7'ye düşmüş ve 2002 yılında 108,5'e yükselmiş ve soruşturma dönemi olan 2003 yılının ilk 6 ayında 45,7 olarak gerçekleşmiştir. 6 aylık rakamın 12 aya tamamlanması sonucu, 2003 tam yılda tüketim miktar endeksinin 91,5 olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir. Çin Halk Cumhuriyeti menşeli söz konusu menteşe ithalatının tüketim içindeki payı 2000 yılında %9 iken soruşturma dönemi olan 2003 yılı ilk 6 ayında %10'a çıkmıştır.

Soruşturma konusu çekmece raylarının yurtiçi tüketimi, aynı şekilde yerli üretici Samet'in yurt içi satış miktarları ile diğer yerli üreticiler olan Fer ve Klas firmalarının yurt içi satış miktarları ile genel ithalatın toplanması suretiyle hesaplanmıştır. İthalat verilerinin Kg cinsinden olması sebebiyle, adet bilgisine 0,5 Kg/Takım çekmece rayı dönüşüm oranından ulaşılmıştır.

Bu çerçevede çekmece rayları için 2000 yılında 100 olan tüketim miktar endeksi, iken 2001 yılında 73,4'e düşmüş ve 2002 yılında 108,8'e yükselmiş ve soruşturma dönemi olan 2003 yılının ilk 6 ayında 53,1 olarak gerçekleşmiştir. 6 aylık rakamın 12 aya tamamlanması sonucu, 2003 tam yılda tüketim miktar endeksinin 106,2 olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir. Çin Halk Cumhuriyeti menşeli söz konusu çekmece rayı ithalatının tüketim içindeki payı 2000 yılında %24 iken soruşturma dönemi olan 2003 yılı ilk 6 ayında %28'e çıkmıştır.

Bir ithalatçı, ÇHC kaynaklı ithalatın, yerli üreticinin pazar payına doğrudan etki etmeden, diğer ülkelerin payından alarak arttığını, bu durumun dahi yalnız başına ÇHC menşeli ürünlerin yerli üretime zarar vermediğinin göstergesi olduğunu belirtmektedir. Piyasa payı yerli üretim dalı üzerinde zararın olduğunu veya olmadığını tek başına ortaya koyacak bir gösterge olmayıp, dampingli ithalatın yerli üretim dalı üzerindeki etkisi bu kısmın ikinci bölümünde incelenmiştir. Diğer taraftan, gerek menteşeler gerekse çekmece rayları için yerli üretim dalının tüketim içindeki payın 2001 yılından itibaren azalma eğiliminde olduğu görülmektedir.

Dampingli ithalatın fiyatlarının gelişimi

Madde 16- Çin Halk Cumhuriyeti menşeli menteşe ithalatının ağırlıklı ortalama birim fiyatı 2000 yılında CIF 1,35 ABD Doları/Kg iken, soruşturma dönemi olan 2003 yılı ilk 6 ayında CIF 1,27 ABD Doları/Kg'a, düşmüştür.

Çin Halk Cumhuriyeti menşeli çekmece rayı ithalatının ağırlıklı ortalama birim fiyatı 2000 yılında CIF 0,9 ABD Doları/Kg iken, soruşturma dönemi olan 2003 yılı ilk 6 ayında CIF 0,76 ABD Doları/Kg'a, düşmüştür.

Fiyat bastırılması

Madde 17- Çin Halk Cumhuriyeti menşeli soruşturma konusu ürünler ithalatının ithal faturaları esasında belirlenen gümrük vergisi ve masrafları dahil Türkiye piyasasına giriş fiyatları, yerli üretim dalının yıpranmamış fiyatları ile mukayese edilmiş ve dampingli ithalatın fiyatının yerli üretim dalının fiyatının önemli ölçüde altında kaldığı tespit edilmiştir. Buna göre Çin Halk Cumhuriyeti menşeli menteşe için soruşturma döneminde fiyat bastırılması CIF bedelin %88,3'ü oranında, çekmece rayları için ise CIF bedelin %82,8'i oranında hesaplanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yerli Üretim Dalının Durumu

Madde 18- Dampingli ithalatın yerli üretim dalı üzerindeki etkisinin belirlenmesinde, gerek soruşturma konusu menteşeler gerekse çekmece rayları için yerli üretimin yaklaşık %90'ını gerçekleştiren Samet firmasının menteşe ve çekmece rayına ilişkin verileri esas alınmıştır.

Öte yandan, eğilimin sağlıklı bir şekilde incelenmesi amacıyla Türk Lirası bazındaki veriler için yıllık ortalama Toptan Eşya Fiyat Endeksi (TEFE) kullanılarak enflasyondan arındırılmış reel değerler kullanılmıştır. Ayrıca, soruşturma dönemine ait verilerden dönemle alakalı faaliyetler yıllık olarak da endekslenmiştir. Ancak, karşılaştırma yaparken önceki yıllara ait 12 aylık veriler ile SD'ye ait 6 aylık gerçekleşmiş veriler kullanılmıştır. Ayrıca 2003 yılı 6 aylık rakamlardan hareket ederek 2003 tam yıl için tahmini değerler elde edilmiştir.

a) Üretim

Menteşe için yerli üretim dalının 2000 yılında 100 olan üretim miktar endeksi, 2001 yılında 99,1'e gerilemiş, 2002 yılında 115,8 olmuş ve soruşturma döneminde ise 56,2 olarak gerçekleşmiştir. 6 aylık rakamın 12 aya tamamlanması sonucu, 2003 tam yılda üretim miktar endeksinin 112,5 olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir. Üretimlerin tamamının satışa yönelik olduğu belirlenmiştir.

Çekmece rayı için yerli üretim dalının 2000 yılında 100 olan üretim miktar endeksi, 2001 yılında 109,6, 2002 yılında 155,9 olarak gerçekleşmiş, soruşturma döneminde ise 75 olmuştur. 6 aylık rakamın 12 aya tamamlanması sonucu, 2003 tam yılda üretim miktar endeksinin 149 olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir. Üretimlerin tamamının satışa yönelik olduğu belirlenmiştir.

b) Satışlar

Menteşe için yerli üretim dalının 2000 yılında 100 olan yurtiçi satış miktar endeksi, 2001 yılında 83,5'e gerilemiş, 2002 yılında 102,2 olmuş ve soruşturma döneminde 43,8 olarak gerçekleşmiştir. 6 aylık rakamın 12 aya tamamlanması sonucu, 2003 tam yılda yurt içi satış endeksinin 87,7'ye gerilemesi beklenmektedir.

Çekmece rayı için yerli üretim dalının 2000 yılında 100 olan yurtiçi satış miktar endeksi, 2001 yılında 89,1'e gerilemiş, 2002 yılında 113,1 olmuş ve soruşturma döneminde ise 50,6 olarak gerçekleşmiştir. 6 aylık rakamın 12 aya tamamlanması sonucu, 2003 tam yılda yurt içi satış endeksinin 101,1 olması öngörülmektedir.

c) Piyasa payı

Menteşe için yerli üretim dalının yurtiçi pazar payı 2000 yılında % 63 iken, 2001 yılında %69, 2002 yılında ve soruşturma döneminde %64 olarak gerçekleşmiştir.

Çekmece rayları için yerli üretim dalının yurtiçi pazar payı 2000 yılında % 52, 2001 yılında %66, 2002 yılında %57 iken, soruşturma döneminde %54 olarak gerçekleşmiştir.

d) Kapasite Kullanımı

Menteşe için yerli üretim dalının yılında 2000 yılında 100 olan kapasite kullanım oranı, soruşturma döneminde 75'e gerilemiştir.

Çekmece rayı için yerli üretim dalının yılında 2000 yılında 100 olan kapasite kullanım oranı, 2001 yılında 87,6'ya gerilemiş, 2002 yılında 104 olarak gerçekleşmiş ve soruşturma döneminde 99,4'e gerilemiştir.

e) Yurtiçi Fiyatlar

Menteşe için yerli üreticilerin ağırlıklı ortalama yurtiçi satış fiyatı 2000 yılında gerçel bazda 100 iken, 2001 yılında 130,1, 2002 yılında 102,2 ve soruşturma döneminde 113 olarak gerçekleşmiştir. Satış fiyatındaki artış eğiliminin temel sebebi maliyetlerde görülen daha yüksek oranlı artıştır.

Çekmece rayı için yerli üreticilerin ağırlıklı ortalama yurtiçi satış fiyatı 2000 yılında gerçel bazda 100 iken, 2001 yılında 115,7 olarak gerçekleşmiş, 2002 yılında 90,2'ye gerilemiş ve soruşturma döneminde de 90,3 olarak gerçekleşmiştir.

Bir ithalatçı firma şikayetçi Samet firmasının yurt içi satışlarında uygulamış olduğu ve tüm satıcılarına bildirdiği 01/01/2004 tarihli fiyat listesini ibraz ederek, anılan listelerin incelenmesinden söz konusu firmanın kârlı satış yaptığını dolayısıyla zarar görmediğini iddia

etmektedir. Soruşturma dönemine ilişkin maddede belirttiğimiz üzere, zarar inceleme dönemi olarak 01/01/2000-30/06/2003 tarihleri arası esas alınmıştır. 01/01/2004 tarihine ilişkin satış fiyatı listesi inceleme dönemi kapsamında olmadığından yerli üretim dalının durumu hakkında sonuç yaratmaktan uzaktır.

f) Stoklar

Menteşe için yerli üretim dalının 2000 yılında 100 olan stok miktar endeksi, 2001 yılında 263,7'e yükselmiş, 2002 yılında 172,8 olarak gerçekleşmiş ve soruşturma döneminde 280,9'e çıkmıştır.

Çekmece rayı için yerli üretim dalının 2000 yılında 100 olan stok miktar endeksi, 2001 yılında 89,5 ve 2002 yılında ise 50,8 olarak gerçekleşmiş, soruşturma döneminde ise 92,6 olarak gerçekleşmiştir.

g) İstihdam

Menteşe için yerli üretim dalının 2000 yılında 100 olan idari personel ve işçi sayısı endeksi 2001 yılında 102,8'e, 2002 yılında 113,9'a, soruşturma döneminde ise 131,9'a yükselmiştir.

Çekmece rayı için yerli üretim dalının 2000 yılında 100 olan idari personel ve işçi sayısı endeksi 2001 yılında 100 olarak gerçekleşmiş, 2002 yılında ve soruşturma döneminde ise 85,7'ye gerilemiştir.

h) Ücretler

Menteşe için yerli üretim dalının 2000 yılında 100 olan üretimde çalışan işçilerin aylık ücretleri, 2001 yılında 80'e gerilemiş, 2002 yılında 105 ve soruşturma döneminde de 112,8 olarak gerçekleşmiştir.

Çekmece rayı için yerli üretim dalının 2000 yılında 100 olan üretimde çalışan işçilerin aylık ücretleri, 2001 yılında 67,2'ye, 2002 yılında ise 60,4'e gerilemiş ve soruşturma döneminde de 65,2 olarak gerçekleşmiştir.

i) Verimlilik

Menteşe için üretimde çalışan işçi başına verimlilik endeksi 2000 yılında 100 iken, 2001 yılında 129,3, 2002'de 254,8 ve soruşturma döneminde ise 304,2 olarak gerçekleşmiştir.

Çekmece rayı için üretimde çalışan işçi başına verimlilik endeksi 2000 yılında 100 iken, 2001 yılında 219,1 olarak gerçekleşmiş, 2002'de 85,8'e gerilemiş, soruşturma döneminde ise 86,9 olarak gerçekleşmiştir.

j) Büyüme

Yerli üretim dalının aktif büyüklüğü gerçel olarak 2000 yılında 100 iken 2001 yılında 62,3'e, 2002 yılında 51,4'e düşmüş, soruşturma döneminde ise 53,4 olarak gerçekleşmiştir.

k) Sermaye Artışı

Yerli üretim dalının 2000 yılında 100 olan öz sermayesi 2001 yılında 40,2'ye gerilemiş, 2002 yılında 65,1 ve soruşturma döneminde ise 87 olarak gerçekleşmiştir.

l) Nakit Akışı

Yerli üretim dalının 2000 yılında faaliyetleri dolayısıyla yarattığı gerçel nakit akışı (Kâr+amortisman) 100 iken, 2001 yılında 133,1, 2002 yılında 155,2 olarak gerçekleşmiş, soruşturma döneminde ise 73,8'olarak gerçekleşmiştir. 6 aylık rakamın 12 aya tamamlanması sonucu, 2003 tam yılda yerli üretim dalının nakit akışının 147,7 olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir.

m) Yatırımlardaki Artış

Menteşe için yerli üretim dalının 2001 yılında 100 olan tevsi yatırımları, 2001 yılında 12,4 soruşturma döneminde ise 10,4 olarak gerçekleşmiştir.

Çekmece rayı için yerli üretim dalının 2001 yılında 100 olan tevsi yatırımları, 2002 yılında 156,4, soruşturma döneminde ise 45 olarak gerçekleşmiştir.

n) Kârlılık

Menteşe için yerli üretim dalının 2000 yılında 100 olan toplam kârlılığı, 2001 yılında azalan satışlar sonucunda (-)1497,5'e gerilemiş, 2002 yılında 177,2 olarak gerçekleşmiş, soruşturma döneminde ise (-)318,2'olarak gerçekleşmiştir. 6 aylık rakamın 12 aya tamamlanması sonucu, toplam karlılığın 2003 tam yılda (-)636,5'e gerilemesi öngörülmektedir.

Çekmece rayı için yerli üretim dalının 2000 yılında 100 olan toplam kârlılığı, 2001 yılında azalan satışlar sonucunda (-) 2599,7'e gerilemiş, 2002 yılında ise 650,2 olarak gerçekleşmiş ve soruşturma döneminde ise (-)701,6'ya düşmüştür. 6 aylık rakamın 12 aya tamamlanması sonucu, toplam karlılığın 2003 tam yılda (-)1403,2'ye gerilemesi öngörülmektedir.

o) Maliyetler

Yerli üretim dalının 2000 yılında gerçel olarak 100 olan ağırlıklı ortalama birim ticari maliyeti, 2001 yılında 171,1'e yükselmiş, 2002 yılında 114,2, soruşturma döneminde ise 124,3 olarak gerçekleşmiştir.

Çekmece rayı için yerli üretim dalının 2000 yılında gerçel olarak 100 olan ağırlıklı ortalama birim ticari maliyeti, 2001 yılında 136,1'e yükselmiş, 2002 yılında 79,9 soruşturma döneminde ise 95 olarak gerçekleşmiştir.

p) Yatırımların geri dönüş oranı

Yerli üretim dalının yatırım hasılatı (Kar/Öz kaynak) oranı 2000 yılı ile soruşturma dönemi arasında 1'den –8,6'ya gerilemiştir. 6 aylık rakamın 12 aya tamamlanması sonucu yatırım hasılatının 2003 tam yılda –17,2'ye düşmesi öngörülmektedir.

r) Damping marjının büyüklüğü

Damping marjı, menteşe için adet bazda CIF bedelinin %105,9'sı, çekmece rayı için ise, adet bazda CIF bedelinin %99,9'ü gibi yüksek oranlarda bulunmuştur.

s) Ekonomik göstergelerin değerlendirilmesi

Yerli üretim dalının, 2000-SD arasında ekonomik göstergelerinin incelenmesi sonucunda; menteşeler için üretim ve yurtiçi satışlarının gerilediği, piyasa payının gerileme eğiliminde olduğu, kapasite kullanım oranının gerilediği, yurtiçi satış fiyatının maliyetlerin artışına paralel olarak artamadığı, stoklarının büyük ölçüde arttığı, kârlılığının azaldığı tespit edilmiştir. Çekmece rayları için ise, üretim ve yurt içi satışların gerilediği, piyasa payının gerileme eğiliminde olduğu, yurtiçi satış fiyatlarının düştüğü, kapasite kullanım oranının gerilediği, stokların büyük ölçüde arttığı ve kârlılığın zarara dönüştüğü tespit edilmiştir.

Ekonomik göstergelerinde yaşanan söz konusu olumsuz gelişmeler ışığında, yerli üretim dalının gerek menteşeler, gerekse çekmece rayları ile ilgili faaliyetlerinde ciddi sorunlar ile karşı karşıya olduğu anlaşılmaktadır.

Bir ithalatçı, yerli üretim dalının ekonomik göstergelerindeki bazı değişimleri olumlu değerlendirerek, yerli üretim dalının zarar görmediğini iddia etmiştir. Ancak Yönetmelik'in 17 inci maddesinde ifade edildiği üzere, ekonomik göstergelerin biri veya birkaçı mutlak belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeyebilmektedir. Bir bütün olarak değerlendirildiğinde, yerli üretim dalı üzerinde zarar oluştuğu görülmektedir.

Dampingli ithalatın yerli üretim dalı üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi

Madde 19- Gerek menteşeler gerekse çekmece rayları için soruşturmaya konu ÇHC'nin önemli oranlarda damping yaptığı, soruşturma döneminde menteşede toplam ithalat hacminin %28'inin, çekmece rayında ise toplam ithalat hacminin %58'inin ÇHC'den gerçekleştiği tespit edilmiştir. Her iki ürün için de ÇHC'den yapılan dampingli ithalatın artışı ve bu ithalat fiyatlarındaki düşüşün, özellikle soruşturma döneminde, yerli üretim dalı üzerindeki ekonomik etkisi incelendiğinde; her iki ürün için de damping marjlarının önemli oranda olması ve fiyat bastırılması nedeniyle hem birim kârlılığın hem de toplam kârlılığın zarara dönüştüğü tespit edilmiştir. Fiyat bastırılmalarının yüksek oranlarda olduğu dikkate alındığında, yerli üretim dalının dampingli ithalat ile fiyat rekabetine girmesinin mümkün bulunmadığı tespit edilmiştir.

İthalatçılar tarafından dile getirilen diğer hususlar

Madde 20- Bir ithalatçı, şikayetçi firmanın ihracatlarına ilişkin bir dizi belge ibraz ederek söz konusu firmanın kendisinin de yurt dışına dampingli ihracat gerçekleştirdiğini belirtmektedir. Diğer taraftan dampingli ithalata karşı alınacak bir önlemin tekelleşmeye yol açacağını beyan etmektedir. Anılan iddialar, bir damping soruşturması çerçevesinde incelenmesi gereken konular olmadığından değerlendirmeye alınmaları söz konusu olmamıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dampingli İthalat ile Zarar Arasındaki Nedensellik Bağı

Dampingli ithalatın etkisi

Madde 21- Çin Halk Cumhuriyeti menşeli menteşe ithalatının soruşturma döneminde nispi ve mutlak olarak arttığı, söz konusu ithalatın fiyatlarının düştüğü ve yerli üretim dalının fiyatlarının önemli ölçüde altında kaldığı belirlenmiştir.

Çin Halk Cumhuriyeti menşeli çekmece rayları ithalatının da soruşturma döneminde mutlak ve nispi olarak arttığı, söz konusu ithalatın fiyatlarının düştüğü ve yerli üretim dalının fiyatlarının önemli ölçüde altında kaldığı tespit edilmiştir.

Aynı dönemde her iki ürün için de yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde çeşitli olumsuzluklar tespit edilmiştir. Dampingli ithalatın fiyatlarının yerli üretim dalının fiyatlarını bastırması ve dampingli ithalattaki artış eğilimi ile yerli üretim dalında görülen olumsuz gelişmelerin eş zamanlı olarak ortaya çıkması nedeniyle dampingli ithalat ile yerli üretim dalı üzerinde oluşan zarar arasında illiyet bağı olduğu sonucuna varılmıştır.

Üçüncü ülkelerden ithalat

Madde 22- Üçüncü ülkelerden yapılan menteşe ithalatının fiyatlarının, 2000 yılı ile 2003 yılı ilk 6 ayı arasındaki dönemde ise Çin Halk Cumhuriyeti kaynaklı ithalatın fiyatlarının oldukça üzerinde olması, aynı dönemde üçüncü ülkelerden gerçekleşen çekmece rayı ithalatının ise gerek miktarının önemli oranlarda olmaması gerekse fiyatlarının ÇHC kaynaklı ithalatın çok üstünde olması sebebiyle, bu aşamada yerli üretime zarar verebilecek boyutta görülmemektedir.

Diğer unsurların etkisi

Madde 23- 2001 yılında yaşanan talep daralması, gerek menteşe için gerekse çekmece rayları için yerli üretim dalının satışlarında ve genel ithalat miktarında azalmaya yol açmıştır. Ancak, tüketimde artışın görüldüğü soruşturma dönemi de dahil olmak üzere, dampingli ithalatın daralmanın olduğu 2001 yılından itibaren mutlak ve nispi olarak sürekli arttığı görülmüştür. Dampingli ithalatın fiyatlarının sürekli olarak düşmesi ve ithalatın da buna bağlı olarak sürekli olarak artması ve dampingli ithalatın pazar payının genişlemesi dikkate alındığında, yerli üretim dalına zarar verdiği ve diğer unsurların nedensellik bağını ortadan kaldırmadığı tespit edilmiştir.

BEŞİNCİ KISIM

Sonuç

Karar

Madde 24- Soruşturma sonucunda dampingin, yerli üretim dalında zararın ve her ikisi arasında illiyet bağının mevcut olduğu tespit edildiğinden, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu'nun kararı ve Bakan'ın onayı ile aşağıda tanımı ve menşei verilen maddelerin Türkiye'ye ithalatında karşısında belirtilen tutarda dampinge karşı vergi yürürlüğe konulmuştur.

Aşağıdaki Tabloda belirtilen ürün ve ülke için uygulanmakta olan dampinge karşı önlem,İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2010/18) (20.07.2010 t. 27647 s. R.G.)ile artırılarak devam etmesine karar verilmiştir.

Menşe	**GTİP**	**Eşyanın *Tanımı***	**Dampinge *Karşı Vergi (ABD Doları/KG)***
Çin Halk Cumhuriyeti	*8302.10.00.00.00*	*Menteşeler (Sivil hava taşıtlarında kullanılanlar hariç)*	*1,39*
	8302.42.00.00.00	*Mobilyalar için diğer adi metallerden donanım, tertibat ve benzeri eşya (Sivil hava taşıtlarında kullanılanlar hariç)*	*0,508*
	8302.50.00.00.00	*Sabit askılıklar, şapka askıları, dirsekler, benzeri eşya*	*1,39*

Uygulama

Madde 25- Gümrük idareleri Karar maddesinde gümrük tarife istatistik pozisyon numarası, tanımı ve menşe ülkesi belirtilen maddelerin ithalatında karşılarında gösterilen tutarda dampinge karşı vergiyi tahsil ederler.

Yürürlük

Madde 26- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 27- Bu Tebliğ hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığı’nın bağlı olduğu Bakan yürütür.

Resmi Gazete İçin Tıklayınız. **Mevzuatlar İçin Tıklayınız.**